Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини Факультет соціальної та психологічної освіти
Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи
Науково-дослідний центр педагогічного краєзнавства подвійного підпорядкування НАПН України та МОН України
Відділення філософії освіти, загальної та дошкільної педагогіки Рівненський державний гуманітарний університет
Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради
Управління праці та соціального захисту населення Уманської міської ради

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ»

(20 листопада 2025 р.)

Умань

УДК 37.013.42+364.4(06)

А43

Редакційна колегія:

Коляда Наталія, докторка педагогічних наук, професорка, професорка кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Кравченко Оксана, докторка педагогічних наук, професорка, професорка кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Карпич Ірина, кандидатка педагогічних наук, доцентка, доцентка кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Моргай Лілія, докторка філософії, доцентка, доцентка кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Рекомендовано до друку
вченою радою факультету соціальної та психологічної освіти
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
(протокол № 4 від 13 листопада 2025 року)

Актуальні проблеми соціальної педагогіки та соціальної роботи : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. м. Умань, 20 лист. 2025 р. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Рівненський держ. гуманіт. ун-т [та ін.] ; [ред. кол.: Коляда Н., Кравченко О. [та ін.]. – Умань : Візаві, 2025. – 308 с.

А43

До збірника увійшли матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми соціальної педагогіки та соціальної роботи», яка відбулася 20 листопада 2025 р. в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини.

УДК 37.013.42+364.4(06)

© Уманський державний
педагогічний університет
імені Павла Тичини, 2025

ЗМІСТ

АЛБУЛ Ірина	*СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ (М'ЯКИХ) НАВИЧОК*	**8**
АРТИМОВИЧ Василь	*ПОНЯТТЯ АДАПТАЦІЇ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ У ВІТЧИЗНЯНИХ І ЗАРУБІЖНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ*	**11**
БАЛДИНЮК Олена	*ПРИРОДНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК ФАКТОР ПРОФІЛАКТИКИ САМОТНОСТІ СЕРЕД ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ*	**14**
БАРЧУК Олена	*СОЦІАЛЬНИЙ СУПРОВІД ТА ПІДТРИМКА СІМЕЙ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ*	**17**
БЕЗДІТНИЙ Юрій	*ІНКЛЮЗИВНО-РЕСУРСНІ ЦЕНТРИ В УКРАЇНІ*	**20**
БЄЛІНСЬКА Анна	*СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД СТУДЕНТІВ-ВІЙСЬКОВИХ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ОСВІТУ, В АКАДЕМІЧНОМУ СЕРЕДОВИЩІ*	**23**
БЕНЕЦЬКИЙ Сергій	*ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЛІДЕРА ЗАСОБАМИ МОЛОДІЖНОЇ РОБОТИ*	**27**
БЕРЕЗАН Валентина	*ВИКЛИКИ СВІТУ BANI ПЕРЕД СОЦІАЛЬНОЮ РОБОТОЮ СВІТУ VUCA: НОВА ПАРАДИГМА ДОПОМОГИ І ПІДТРИМКИ*	**31**
БОЙКО Анна	*ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА У ЦЕНТРІ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ*	**37**
БОЙКО Ольга	*АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГОСТАНУ*	**40**
ВЕРНЮК Юлія	*РОЗВИТОК СЕНСОРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ В УКРАЇНІ*	**44**
ВОЙТЕНКО Андрій	*ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ*	**47**
ВОЙТОВСЬКА Алла, МАКОВСЬКИЙ Богдан	*ОСВІТНІЙ АСПЕКТ ЦИФРОВІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ: РЕФОРМУВАННЯ ПОСЛУГ І ПІДТРИМКА ВЕТЕРАНІВ*	**51**
ГАСАНОВА Лейла	*РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНО-ЕМОЦІЙНИХ НАВИЧОК УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ ЯК ЧИННИК СОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО ТА ПІСЛЯВОЄННОГО ПЕРІОДУ*	**55**
ГНАТЮК Віра	*ГЕНДЕРНИЙ АСПЕКТ У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ: ОСОБЛИВОСТІ СТАНОВИЩА ЖІНОК У ВІЙСЬКОВІЙ СФЕРІ*	**59**
ГОНЧАР Інна	*ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ВОЛОНТЕРСЬКИХ ТА ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ*	**61**
ГОНЧАРУК Катерина	*СУПЕРВІЗІЯ ЯК ЧИННИК ПРОФЕСІЙНОГО ЗРОСТАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ*	**65**
ГРАБОВИЙ Веніамін	*СОЦІАЛЬНІ ПРОЄКТИ, ЯК ІНСТРУМЕНТ ПОСИЛЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ*	**68**
ГРИГОРЯН Нарик	*ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ НАВЧАЛЬНОЇ НЕУСПІШНОСТІ ДІТЕЙ ШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ ВІЙНИ: ДІАГНОСТИКА І ПІДТРИМКА*	**72**
ГРИЦАЙ Юлія	*СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА ДІТЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ В УМОВАХ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО ДИТЯЧОГО БУДИНКУ-ІНТЕРНАТУ*	**75**

МЕЛЬНИК Тетяна	*ЗАКЛАДИ ОСВІТИ ЯК СЕРЕДОВИЩЕ ДОПОМОГИ СТУДЕНТАМ З ЧИСЛА ВПО*	**78**
ГУЩИНА Ірина, ТИНКОВА Ганна	*СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ БІЖЕНЦІВ У НІМЕЧЧИНІ*	**81**
ДАНИЛЕНКО Володимир	*АНАЛІЗ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ ПІДХОДІВ ДО ВИВЧЕННЯ ПРОБЛЕМИ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ*	**84**
ДЗИГОВСЬКИЙ Андрій	*ПРОЄКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЗА УЧАСТІ ЛЮДЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ*	**87**
ДРАБОВИЧ Артем	*СОЦІАЛЬНА РОБОТА З ЛЮДЬМИ ПОХИЛОГО ВІКУ В УМОВАХ ПРИВАТНОГО ПАНСІОНАТУ*	**91**
ДУБОСАРУ Віолетта	*РОЛЬ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ВОЛОНТЕРСТВА ПІД ЧАС ВІЙНИ В УКРАЇНІ*	**95**
ДЬЯКОВА Вікторія	*ВИКОРИСТАННЯ АРТ-ТЕРАПІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТУ У СУЧАСНІЙ СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ*	**99**
ЗАПАДНЮК Ангеліна	*ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ*	**102**
ЗАРЕМБА Денис	*РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК У СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В УМОВАХ ПОЗАУДИТОРНОЇ РОБОТИ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ*	**105**
ЗЕЛЕНЕНЬКА Людмила	*СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ЗАЛУЧЕННЯ МОЛОДІ ДО ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ*	**108**
ЗЕРНОВА Олена	*ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ З ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИМИ ОСОБАМИ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ*	**111**
ІЛЬЄВА Катерина	*ІНКЛЮЗИВНЕ НАВЧАННЯ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК РОЗВИТКУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ*	**114**
ІСАЧЕНКО Вікторія, ЗАВАЛКО Влад	*ПСИХОСОЦІАЛЬНА ПІДТРИМКА ЯК СКЛАДОВА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ З ОСОБАМИ, ЯКІ ПЕРЕЖИЛИ ТРАВМАТИЧНИЙ ДОСВІД*	**117**
КАРПИЧ Ірина	*СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ*	**120**
КАЧАЛОВ Максим	*ДІТИ, ЯКІ ЗАЛИШИЛИСЯ БЕЗ БАТЬКІВСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ, ЯК ОБ'ЄКТ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ*	**122**
КВАШУК Віталій	*ДИСТАНЦІЙНА ТА ЗМІШАНА ОСВІТА В УМОВАХ ВІЙНИ: ЦИФРОВІ ВИКЛИКИ Й ПЕДАГОГІЧНА ПІДТРИМКА ВЕТЕРАНІВ*	**125**
КОЗІЙ Наталія	*ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ ДІТЕЙ-СИРІТ В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ*	**128**
КОРНІЄНКО В'ячеслав	*ВІЙНА ЯК ПРОВІДНА ПРОБЛЕМА СУЧАСНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ*	**133**
КОРОЙ Катерина	*ПОНЯТТЯ БУЛІНГУ ТА КЛЮЧОВІ ПІДХОДИ ДО ЙОГО ВИВЧЕННЯ*	**136**
КОТЛОМАНІТОВА Галина	*ФЕЛТ-ТЕРАПІЯ У СОЦІАЛЬНІЙ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ УРАЗЛИВИХ КАТЕГОРІЙ*	**139**
КОЧУБЕЙ Тетяна	*ІСТОРИЧНІ ЕТАПИ СТАНОВЛЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В УКРАЇНІ*	**142**
КОЧУБЕЙ Тетяна	*ПОТЕБНЯ ОЛЕКСАНДР ОПАНАСОВИЧ – ВИДАТНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПЕДАГОГ ТА МОВОЗНАВЕЦЬ*	**149**
КОЛЯДА Наталія	*КАНІСТЕРАПІЯ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ МЕТОД СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ*	**152**

КРАВЧЕНКО Оксана	***ЗАКОНОДАВЧІ ЗАСАДИ ВПРОВАДЖЕННЯ КАНІСТЕРАПІЇ ЯК МЕТОДУ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ***	**156**
КРЕЧИК Олена	***СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ,***	**159**

	ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ ТА УКРАЇНЦІВ ЗА КОРДОНОМ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ ВІЙНИ	
ЛЕВЧЕНКО Наталія	*РОЛЬ ТА ФУНКЦІЇ КАР'ЄРНИХ РАДНИКІВ У СИСТЕМІ СОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ МОЛОДІ*	**163**
ЛИТВИН Наталія	*ГЕНДЕРНИЙ АУДИТ ЯК ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ: ДОСВІД ДОСЛІДЖЕННЯ У ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ ЛЬВІВЩИНИ*	**167**
ЛІСНЯК Олександр	*ЗНАЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ У ПРОЦЕСІ АДАПТАЦІЇ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ*	**171**
ЛОГВІНЕНКО Діана	*ПРОФЕСІЙНЕ ВИГОРАННЯ ФАХІВЦІВ ІЗ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ*	**173**
ЛЮБЧЕНКО Аліна	*РОЄНКО СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ З ОСОБАМИ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ*	**177**
ЛЯННА Олена	*ДІЯЛЬНІСТЬ СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА В РЕАБІЛІТАЦІЙНОМУ ЗАКЛАДІ*	**181**
МАЗУРЕНКО Вікторія	*РОЛЬ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ЗАЙНЯТОСТІ У СОЦІАЛЬНІЙ АДАПТАЦІЇ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ*	**184**
МАКОГОНЕНКО Марина	*СОЦІАЛЬНА РОБОТА У ШВЕЙЦАРІЇ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ВИКЛИКИ*	**187**
МАТРОС Ольга	*ЕВОЛЮЦІЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДУМКИ В ІСТОРІЇ МЕНЕДЖМЕНТУ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ*	**190**
МЕЛЬНИК Людмила	*ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ У МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ В УМОВАХ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ*	**194**
МОРГАЙ Лілія	*СОЦІАЛЬНА РОБОТА ЯК СКЛАДОВА КОРПОРАТИВНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА*	**196**
ОЛАР Андрій	*ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В ДІЯЛЬНОСТІ РЕЛІГІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ*	**199**
ПАВЛЕНКО Сергій	*СУТНІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ*	**203**
ПАНЧЕНКО Роман	*ОСОБЛИВОСТІ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО РОБОТИ В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ*	**206**
ПАШКОВСЬКА Оксана	*СОЦІАЛЬНА РОБОТА У ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ*	**213**
МАНУЙЛОВА Тетяна	*ОСОБЛИВОСТІ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ПОСЛУГИ ПЕРСОНАЛЬНОГО ПОМІЧНИКА В РОЗВИНЕНИХ КРАЇНАХ ЄВРОПИ*	**216**
ПЕДОРЕНКО Наталія	*СУБ'ЄКТИ СОЦІАЛЬНИХ ЗАХОДІВ У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ*	**219**
ПІВЕНЬ Людмила	*ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК*	**224**
ПІДВАЛЬНА Юлія	*СОЦІАЛЬНА ГЕРОНТОЛОГІЯ І ЗДОРОВЕ СТАРІННЯ: ПРОФІЛАКТИЧНІ АСПЕКТИ ТА ПРОСВІТНИЦЬКА РОБОТА*	**226**
ПОЛАТА Ірина	*ДІТИ, ЯКІ ЗАЛИШИЛИСЯ БЕЗ БАТЬКІВСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ, ЯК ОБ'ЄКТ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ*	**230**

ПОЛЄХІНА Вікторія, ОВСЮЧЕНКО Юлія	***СОЦІАЛЬНА ІНКЛЮЗІЯ ТА ПІДТРИМКА РОДИН, ЩО ВИХОВУЮТЬ ДІТЕЙ З МЕНТАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ***	**233**
ПОНОМАРЕНКО	***СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ ТА СОЦІАЛЬНІ ПОСЛУГИ В***	**236**

Алла	*ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ В УКРАЇНІ*	
РОЄНКО Світлана	*ПРО ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ*	**240**
СИНИЦЯ Яна	*РОЗВИТОК ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД У КОНТЕКСТІ СОЦІАЛЬНОГО ПАРТНЕРСТВА: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА*	**243**
СИНЯВСЬКА Влада	*МЕДІАГРАМОТНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА*	**247**
СІЧКАР Олег	*ЛЮДИ З ІНВАЛІДНІСТЮ ЯК СОЦІАЛЬНА ГРУПА: СТЕРЕОТИПИ ТА БАР'ЄРИ*	**249**
СОЗОНОВ Сергій	*ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ В УМОВАХ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ*	**253**
СТЕПОВА Інна	*ВОЛОНТЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ У СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ*	**255**
ТАБАЧЕНКО Сергій	*СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МІЖОСОБИСТІСНОГО КОНФЛІКТУ СЕРЕД ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ*	**258**
ТАРАСЮК Олег	*ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ ОСОБИСТОСТІ*	**260**
ТЄРЬОШИН Вадим	*ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ З ВРАЗЛИВИМИ ГРУПАМИ НАСЕЛЕННЯ У СФЕРІ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я*	**265**
ТРОФИМОВА Владислава	*ДО ПИТАННЯ ПРО ПІДГОТОВКУ СУЧАСНИХ ФАХІВЦІВ З СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ*	**268**
ФЕДОРОВ Михайло	*ВОЛОНТЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ*	**272**
ФРЕЙ Олександр	*ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЄКТУВАННЯ*	**275**
ЧЕРНИШ Вероніка	*СУПРОВІД ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ*	**278**
ШВЕД Оксана	*СОЦІАЛЬНА РОБОТА З ОСОБАМИ З ІНВАЛІДНІСТЮ В УМОВАХ ЗАКЛАДУ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ*	**281**
ШЕВЧЕНКО В'ячеслав	*БАГАТОДІТНІ СІМ'Ї В УКРАЇНІ: СТАН, ПРОБЛЕМИ, ПІДТРИМКА*	**284**
ШЕВЧУК Оксана	*РОЗВИТОК САМОРЕФЛЕКСІЇ ТА САМОКОНТРОЛЮ ЯК ЗАСІБ ДОСЯГНЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО УСПІХУ*	**287**
ШМЕРЧУК Віталій	*СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ЯК ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ З МОЛОДДЮ*	**289**
ШТОМПЕЛЬ Костянтин	*КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА: ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ*	**392**
ЮРКОВА Тетяна	*ФОРМИ ТА МЕТОДИ РОБОТИ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА У СПРИЯННІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ УЧНІВ*	

Юрій БЕЗДІТНИЙ,
здобувач вищої освіти ОС «магістр»
факультету соціальної та психологічної
освіти, Уманський державний педагогічний
університету імені Павла Тичини
Науковий керівник:Лілія МОРГАЙ, докторка
філософії, доцентка кафедри соціальної
педагогіки та соціальної роботи, Уманський
державний педагогічний університет
імені Павла Тичини

ІНКЛЮЗИВНО-РЕСУРСНІ ЦЕНТРИ В УКРАЇНІ

Ідея інклюзивної освіти ґрунтується на визнанні права кожної дитини на якісну освіту незалежно від її фізичних, психічних, інтелектуальних чи сенсорних особливостей. Вона передбачає створення умов для спільного навчання дітей з особливими освітніми потребами (ООП) та їхніх однолітків у загальноосвітніх закладах. В Україні важливу роль у реалізації цієї ідеї відіграють *інклюзивно-ресурсні центри (ІРЦ)* – спеціалізовані установи, діяльність яких спрямована на забезпечення рівного доступу дітей з ООП до освітніх послуг, а також на підтримку педагогів і батьків у процесі інклюзивного навчання [2].

Створення ІРЦ стало одним із ключових кроків у реформуванні системи спеціальної освіти України. Їх діяльність регламентується низкою нормативно-правових документів, серед яких Закон України «Про освіту», Закон «Про

повну загальну середню освіту», Постанова Кабінету Міністрів України від 12 липня 2017 р. № 545 «Про затвердження Положення про інклюзивно-ресурсний центр» та інші.

Основна мета діяльності ІРЦ полягає у забезпеченні реалізації права дітей з особливими освітніми потребами віком від 2 до 18 років на освіту, шляхом проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки їхнього розвитку та надання рекомендацій щодо організації навчання [2].

Основні завдання інклюзивно-ресурсних центрів.

1. Проведення комплексної оцінки розвитку дитини, визначення її особливих освітніх потреб і розробка індивідуальних рекомендацій щодо навчання та реабілітації.

2. Надання психолого-педагогічної та корекційно-розвиткової допомоги дітям з ООП.

3. Консультаційна підтримка педагогічних працівників закладів освіти щодо організації інклюзивного навчання.

4. Сприяння батькам у розумінні особливостей розвитку дитини, формування позитивного ставлення до інклюзії та допомога у виборі оптимальної освітньої траєкторії [1].

Інклюзивно-ресурсні центри створюються органами місцевого самоврядування або за рішенням засновників освітніх закладів. Вони можуть функціонувати як самостійні установи або як структурні підрозділи освітніх чи реабілітаційних закладів.

До складу ІРЦ входять такі фахівці: керівник центру; практичний психолог; вчитель-логопед; вчитель-дефектолог (сурдопедагог, тифлопедагог, олігофренопедагог); реабілітолог; асистент учителя або соціальний педагог (залежно від потреб громади).

Діяльність фахівців ІРЦ спрямована на командний підхід у роботі з кожною дитиною, що забезпечує комплексність та індивідуальність допомоги.

Інклюзивно-ресурсні центри виконують низку важливих функцій:

1. Діагностична функція – полягає у виявленні особливостей розвитку дитини та визначенні її освітніх потреб.

2. Корекційно-розвиткова функція – передбачає проведення занять, спрямованих на розвиток когнітивної, емоційно-вольової, мовленнєвої сфер.

3. Консультативна функція – надання методичної допомоги педагогам та батькам щодо організації інклюзивного освітнього процесу.

4. Просвітницька функція – підвищення рівня обізнаності суспільства про права дітей з ООП.

5. Координаційна функція – налагодження взаємодії між освітніми, медичними та соціальними установами для створення безперервного ланцюга підтримки дитини.

Перші інклюзивно-ресурсні центри в Україні почали працювати у 2018 році. Їх створення стало результатом переходу від системи психолого- медико-педагогічних консультацій (ПМПК) до більш сучасної моделі підтримки, яка відповідає міжнародним стандартам інклюзивної освіти.

Станом на 2025 рік, в Україні функціонує понад 650 інклюзивно-ресурсних центрів у різних регіонах. Вони охоплюють більшість територіальних громад, забезпечуючи доступ до послуг для дітей у сільській та міській місцевостях [3].

Отже, Інклюзивно-ресурсні центри в Україні є важливою складовою системи інклюзивної освіти, покликаною забезпечити рівні можливості для навчання, розвитку та соціалізації дітей з особливими освітніми потребами**.** Їх діяльність сприяє реалізації державної політики у сфері освіти, що базується на принципах гуманізму, рівноправності та недискримінації.

Список використаних джерел

1. Вахович І., Іщук Л. Стан і проблеми інклюзивної освіти в Україні. URL : http://dspace.tnpu.edu.ua/handle/123456789/13405

2. Перспективи розвитку інклюзивно-ресурсних центрів у контексті соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні.

URL : https://reposit.nupp.edu.ua/handle/PoltNTU/13645 (дата звернення 10.10.2025).

3. Єрмакова Т. Г. Основні напрямки інклюзивної освітньої політики. URL : https://visnik.org.ua/pdf/v2019-02-03-Yermakova.pdf (дата звернення 12.10.2025).